

De frivilliga organisationerna har bland annat, genom bidrag från 2:4-anslaget, bistått kommuner med leverans av matvaror och läkemedel till äldre och personer i riskgrupper.

2021-05-26 11:53 CEST

Krisberedskapsmiljarden stärkte vårt civila försvar under pandemin

Anslag 2:4 Krisberedskap för 2020 låg på cirka 1,3 miljarder kronor. Nu har MSB lämnat en rapport till regeringen om hur pengarna har använts. Anslaget har bland annat genererat utbildningar av frivilliga, forskningssatsningar, säkra kommunikationer samt bidrag till ledningsplatser.

MSB har ett regeringsuppdrag att varje år fördela pengar till myndigheter, inklusive länsstyrelser, samt regioner och kommuner. Även forskare kan söka pengar. Pengarna ska användas till utvecklingsprojekt med syfte att stärka

samhällets beredskap. Trots en global pandemi som även slog hårt mot Sverige genomfördes mycket arbete under 2020 för att stärka vår krisberedskapsförmåga.

- Flera stora projekt har avslutats under 2020 och resultaten kommer nu att införlivas i respektive organisation. Vi ser att många viktiga satsningar har kommit till stånd som kommer att stärka beredskapen i samhället, säger Tomas Ahlberg som är enhetschef på MSB, och fortsätter:

- Rapporten visar att många viktiga utvecklingsinsatser kunnat slutföras även om pandemin naturligtvis påverkat verksamheten. Det är också tydligt att vissa delar av den utveckling vi finansierat tidigare år har kunnat användas i pågående hantering av pandemin.

TFÖ stärkte förmågan

I cirka 70 procent av de avslutade projekten bedömer de ansvariga myndigheterna att projektens resultat har ökat förmågan inom civilt försvar eller inom både krisberedskap och civilt försvar, jämfört med 80 procent av de projekt som avslutades föregående år. Myndigheterna uppger även att 78 procent av de avslutade projekten i hög eller mycket hög grad uppnådde de mål som sattes vid ansökan. Flera myndigheter beviljades medel under 2019-2021 för planering, genomförande och utvärdering av Totalförsvarsövning 2020. På grund av pandemin har några delar av övningen, som var planerade att genomföras under 2020, fått ställas in eller skjutas fram till 2021. Flera myndigheter anger dock i sina uppföljningar av projektet att även det förberedande arbete som genomförts inför övningen har haft stor betydelse för hanteringen av pandemin.

Kommuner och regioners arbete med krisberedskap och civilt försvar stärks

Bidragen till kommuner och regioner utgörs till största delen av ersättning för uppgifter i enlighet med lagen om extraordinära händelser (LEH). Ersättningen används till förebyggande och förberedande arbete där personalkostnader utgör en stor del. Man tar bland annat fram risk- och sårbarhetsanalyser samt övar den personal som kommer att ha särskilda uppgifter vid kriser och krig.

Kommunerna och regionerna har med stöd av de statliga medlen fortsatt att stärka sin förmåga att hantera extraordinära händelser samt att kontinuerligt kunna bedriva samhällsviktig verksamhet. Förmågan att leda och samverka

lokalt har stärkts genom bland annat fortsatt utveckling av kommunala och regionala ledningsplatser.

Frivilliga försvarsorganisationer gjorde stora insatser under pandemin

De frivilliga försvarsorganisationerna är en organiserad, utbildad och övad förstärkningsresurs. De gör även viktiga insatser för den folkliga förankringen av totalförsvaret och för att stärka försvarsviljan i landet. MSB bedömer att de utbildade resurser och förmågor som har byggts upp med hjälp av anslaget har gjort stor nytta under pandemin. De frivilliga organisationerna har bland annat bistått kommuner, regioner, länsstyrelser och andra myndigheter med till exempel:

- uppsättning och bemanning av sjukhustält,
- stöd och information till allmänheten vid flygplatser, tågstationer, i kollektivtrafiken och utanför sjukhus,
- leverans av matvaror och läkemedel till äldre och personer i riskgrupper.

Viktiga forskningssatsningar på både kort och lång sikt

Under 2020 har det startats elva kortare forskningsprojekt. Syftet med satsningen var att snabbt ta fram kunskaper som kan användas redan under befintlig pandemi, men även vid andra framtida kriser. Ett av dessa projekt handlade om näringslivsbaserad motståndskraft med utgångspunkt i pandemin. Det har redan nu bidragit med underlag till MSB:s arbete med relationerna mellan näringsliv och myndigheter för ett starkare civilt försvar.

Under 2020 bedrevs även arbete i två utvecklingsprojekt som byggde vidare på genomförd forskning. Det första projektet ska öka miljökunskapen hos Sveriges räddningstjänster, framför allt när det gäller släckningsmetoder. Det andra projektet ska bidra till bättre och kontinuerliga lägesbilder på lokal nivå i kommunerna.

Så har pengarna använts

Pengarna från 2:4-anslaget har fördelats på följande sätt (avrundat):

-

- Myndigheter: 268 miljoner kronor (21 procent)
- Länsstyrelser: 198 miljoner kronor (16 procent)
- Kommuner: 465 miljoner kronor (36 procent)
- Regioner: 66 miljoner kronor (5 procent)
- Frivilliga försvarsorganisationer: 57 miljoner kronor (4 procent)
- Forskning: 115 miljoner kronor (9 procent)
- Övriga medel som hanteras/fördelas av MSB: 106 miljoner kronor (8 procent)

[Anslag 2:4 Krisberedskap på MSB:s webbplats](#)

[Rapporten som skickades till regeringen](#)

Myndigheten för civilt försvar är den ledande, inriktande och samordnande myndigheten i det civila försvaret. Myndigheten säkerställer att samhället är förberett för kris, höjd beredskap och krig.

Kontaktpersoner

Myndigheten för civilt försvars presstjänst

Presskontakt
press@mcf.se
010-240 44 44

Anna Wennerström

Presskontakt
Pressansvarig
anna.wennerstrom@mcf.se